

FÄRDTJÄNST OCH RIKSFÄRDTJÄNST

I denna broschyr hittar du regler som gäller för färdtjänst och riksfärdtjänst. Kontakta **FÄRDTJÄNSTENHETEN** om du har ytterligare frågor eller vill beställa en ansökningsblankett. Telefonnummer är 0491-76 12 80.

▼ INNEHÅLL

FÄRDTJÄNST OCH RIKSFÄRDTJÄNST (särskild kollektivtrafik)..... 3

Definition av allmän och särskild kollektivtrafik

– Allmän kollektivtrafik	3
– Särskild kollektivtrafik	3
– Bakgrund	4
– Målsättning med särskild kollektivtrafik	4

OM FÄRDTJÄNST OCH RIKSFÄRDTJÄNST 5

– Vad är färdtjänst?	5
– Vad är riksfärdtjänst?	5
– Vem kan ansöka om tillstånd?	6
– Vid ansökan	6
– Hembesök	6
– Läkarutlåtande.....	6

REGLER FÖR FÄRDTJÄNST 7

– Varaktighet	7
– Tillstånd/legitimering	7

Tillägg till tillståndet

– Ledsagare	8
– Grader av servicehjälp	8

Övriga regler kring resande och tillstånd

– Geografiskt användningsområde	8
– I kommunen anställd omsorgspersonal	9
– Om du reser mycket mot ett och samma resmål	9
– Uppehåll under resan	9
– Resor i annan kommun (RIAK)	9
– Medresenär	9

– Bagage	10
– Husdjur	10
– Återkallelse av tillstånd	10
– Vid utgång av giltigt tillstånd	10
– Överklagan	10

Att beställa en resa med färdtjänst

– Beställning enligt modell 1 eller 2	11
– Tider för resa	11
– Förskjutning av restider	11
– Avbeställning	11

REGLER FÖR RIKSFÄRDTJÄNST 12

– Varaktighet	12
– Användningsområde	12
– Ansökan	12
– Giltighet	12

Tillägg till tillståndet

– Ledsagare	12
– Medresenär	12

Regler kring resande och tillstånd

– Förskjutning av önskade avrese- och ankomsttider	13
– Uppehåll under resan	13
– Bagage	13
– Husdjur	13
– Gruppresor	13
– Överklagan	13

Att beställa en resa med riksfärdtjänst

– Beställning	14
– Avbeställning	14

▼ FÄRDTJÄNST OCH RIKSFÄRDTJÄNST (särskild kollektivtrafik)

Redovisade punkter i denna broschyr är hämtade från regelverken (kommunala) kring den särskilda kollektivtrafiken (färdtjänst och riksfärdtjänst).

Regelverken ska fungera som en norm vid myndighetsutövningen/handläggningen. Individuella lösningar kan förekomma utifrån den enskildes personliga behov.

Dock ska alltid aktuella lagstiftningar med dess domar och prejudikat som ligger som grund.

Definition av allmän och särskild kollektivtrafik

Allmän kollektivtrafik

Linjelagd och anropsstyrd trafik tillgänglig för allmänheten utan individuellt beslut.

Särskild kollektivtrafik

Färdtjänst och riksfärdtjänst är att betrakta som särskilda transportformer (särlösningar) som ska ses som komplement till den allmänna kollektivtrafiken, det vill säga där denna inte kan användas (funktionellt eller till normala kostnader) på grund av funktionshinder med påföljande handikapp. Individuellt beslut krävs. Färdtjänst och riksfärdtjänst är två av varandra helt oberoende insatser. En person som är beviljad färdtjänst har inte per automatik rätt till riksfärdtjänst eller vice versa. En person som beviljas riksfärdtjänst mot ett resmål har inte genom detta rätt till riksfärdtjänst mot ett annat resmål. Handikapp, trafik och fordon är avgörande.

Bakgrund

Kalmar Läns Trafik AB (KLT) har från vissa kommuner erhållit uppdrag för ett övertagande av den särskilda kollektivtrafiken med ansvar för myndighetsutövning/tillståndsprövning. Målet med en överflyttning till KLT är att den särskilda kollektivtrafiken ska ses/behandlas som en transportfråga och, så långt det är möjligt, integreras med den allmänna kollektivtrafiken.

KLT har vid övertagandet tagit fram ett regelverk för den särskilda kollektivtrafiken. Regelverket är godkänt av varje avtalsbunden kommun (beslut i fullmäktige). Syftet med regelverket är att ge handläggarna en norm för vad som ska vara gällande, det vill säga ett hjälpmedel för att öka rättsäkerheten.

Regelverket används tillsammans med tolkningar från tidigare domar och prejudikat. Denna broschyr ska vara ett hjälpmedel för dig som har frågor kring den särskilda kollektivtrafiken. Om svaren på dina frågor inte går att finna, är du välkommen att höra av dig till **FÄRDTJÄNSTENHETEN** vid KLT.

Målsättning med särskild kollektivtrafik

Den särskilda kollektivtrafiken ska skapa likvärdiga förutsättningar (i jämförelse med möjligheter i den allmänna kollektivtrafiken) och ge alla möjligheten att kunna vara delaktiga i samhällslivet på lika villkor.

▼ OM FÄRDTJÄNST OCH RIKSFÄRDTJÄNST

Vad är färdtjänst?

”Tillstånd till färdtjänst ska meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.”

(Lag om färdtjänst)

Färdtjänsten kan exemplifieras med resor till arbete, skola (ej obligatoriska skolformer), service (handel, frisör etc.) eller andra för den enskilde viktiga resor (kommunalt beslut). Färdtjänsten är alltså inte att betrakta som ersättning för egen bil, körkort eller vid bristfälliga kommunikationer. Färdtjänst får inte användas för resor till verksamheter inom landstingets regi, till exempel läkarbesök, sjukgymnastik, tandläkare etc.

Färdtjänst är primärt tänkt för resor i den kommunen där du är folkbokförd, undantag se *Regler för färdtjänst*. Resor som anordnas i kommunala, landstingskommunala, statliga och privata verksamheter ska bekostas av respektive verksamhet enligt principen att varje verksamhet ska stå för sina egna kostnader.

Vad är riksfärdtjänst?

Tillstånd beviljas till personer som har ett stort och varaktigt funktionshinder och där det sekundärt uppstår fördyrade reskostnader på grund av funktionshinder med dess efterföljande handikapp, detta i jämförelse med allmänna kommunikationer.

Ändamålet med resan ska vara rekreation eller fritidsverksamhet eller någon annan enskild angelägenhet. Riksfärdtjänst gäller för resor från en kommun till

en annan kommun inom Sveriges gränser. Kostnaderna för de aktuella resorna får inte anses tillhöra det allmänna.

Vem kan ansöka om tillstånd?

KLT har ansvaret för de personer som är folkbokförda i de kommuner som ingått avtal kring den särskilda kollektivtrafiken. För personer i övriga kommuner är det den enskilda kommunen som handhar ansökningarna.

Vid ansökan

När du ansöker om tillstånd får du lämna uppgifter om ditt funktionshinder och hur detta påverkar dig. Ansökan ska även innehålla uppgifter kring varaktigheten, varför du inte kan resa med allmänna kommunikationer med mera. Det krävs alltid en skriftlig ansökan.

Det är viktigt att ansökan inkommer till KLT i tid. När det gäller riksfärdtjänst ska ansökan vara KLT tillhanda tre veckor innan aktuellt datum för resa.

Hembesök

En ansökan leder oftast till ett personligt besök (hos den sökande) av handläggare från KLT. Vid besöket inhämtas uppgifter till utredningen. Har du svårt att fylla i ansökan själv kan detta göras tillsammans med handläggaren vid besöket.

Läkarutlåtande

Handläggaren kan i vissa fall begära utlåtande från läkare för att erhålla ett medicinskt underlag. Det är viktigt att det är du som sökande som sänder in utlåtandet från din läkare. Läkaren ska alltså inte skicka utlåtandet direkt till KLT.

▼ REGLER FÖR FÄRDTJÄNST

Varaktighet

Enligt gällande lagstiftning ska färdtjänst meddelas till de personer som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel.

I nu aktuellt regelverk jämföras/ tolkas "inte endast tillfälligt" med tre månader.

Tillstånd/legitimering

Rätten till färdtjänst innebär rätt till ett individuellt anpassat resande. Tillståndet är därför olika för olika personer. Ett färdtjänstillstånd innebär inte per automatik att man alltid får använda sig av detta. Om en person klarar att använda den allmänna kollektivtrafiken för vissa resor ska denna person så göra till exempel med handikappanpassad tätortstrafik, differentierade tillstånd.

Färdtjänstillståndet kan delas in i fyra grupper (A, B, C och D).

A-tillhörighet – Innebär att du till största delen klarar den allmänna kollektivtrafiken och endast för vissa resor har behov av färdtjänst.

B-tillhörighet – Innebär att du kan resa med allmänna kommunikationer om du erbjuds resa till hållplats för sådan, dock inte att använda som ersättning vid bristfälliga kommunikationer.

C-tillhörighet – Innebär att tillståndet gäller för ett fritt antal resor.

D-tillhörighet – Innebär att du enbart klarar att resa med specialfordon.

Observera att tillstånd enligt modell C och D kan innehålla föreskrifter om att vissa resor ska ske med allmänna kommunikationer, till exempel där handikappanpassade fordon finns att tillgå.

Tillägg till tillståndet

Utöver tillhörigheten kan du ansöka om ledsagare och olika grader av servicehjälp vid resorna (se nedan).

Ledsagare

Har du behov av hjälp under själva resan, kan du begära att någon kostnadsfritt får följa med som personligt stöd. Personen som agerar som ledsagare får inte själv vara beviljad färdtjänst.

Grader av servicehjälp

Du som har blivit beviljad färdtjänst har rätt att få hjälp från och till avhämtnings/avlämningsadressens entré och till detta hjälp i och ur fordonet. Om du känner att denna hjälp inte räcker (du kanske är i behov av hjälp upp till lägenheten eller i behov av hjälp med kassar/väskor) har du möjlighet att ansöka om *service extra*.

Insatsen *service extra* kan erhållas utan att vara en beviljad insats. Detta sker mot en fast ersättning som betalas direkt till chauffören. Begäran om insatsen ska meddelas till beställningscentralen vid bokning av en resa.

Övriga regler kring resande och tillstånd

Geografiskt användningsområde

Färdtjänst ska primärt användas för resor i den egna kommunen (folkbokföringskommunen), eller om resmålet inte ligger i kommunen, upp till 40 km från bostaden (Nybro 40 km från kommungränsen).

I kommunen anställd omsorgspersonal

Har du behov av att någon från personalen ska följa med, till exempel till centrum för att handla, kan aktuell personal följa med kostnadsfritt (gäller själva resan).

Om du reser mycket mot ett och samma resmål

Du har möjlighet att betala dina resor via ett periodkort/månadskort alternativt årskort (gäller inte i alla anslutna kommuner). Detta innebär lägre avgift för dina resor. Kortet kan endast användas mellan två i förväg bestämda destinationer. Kortet beställs hos Kalmar Läns Trafik AB minst tre veckor innan avsedd period. Uppehåll av debitering kan ske vid minst fyra veckors frånvaro.

Uppehåll under resan

På grund av samordning ges inga möjligheter för uppehåll under själva resan, till exempel för kortare uppehåll vid apotek eller gravplats.

Undantag för Kalmar kommun där möjlighet till tre minuter kan medges om det sker utmed ordinarie resväg.

Resor i annan kommun (RIAK)

Du som har tillstånd till färdtjänst kan, efter kontakt med KLT, ges möjlighet att använda färdtjänsten i annan kommun än den du är folkbokförd i. Det kan gälla vid tillfälliga vistelser på grund av studier, semester eller liknande (maximal tid av tre månader).

Antalet resor är begränsade till 4 enkelresor per vecka, (individuella beslut kan komma i fråga). Resorna bokas, efter kontakt med KLT, av Kalmar Läns beställningscentral i Oskarshamn.

Medresenär

Du har, i mån av plats, möjlighet att resa tillsammans med en medresenär.

Vid beställning av resan måste det anges att resan även avser en medresenär.

Medresenären kan endast följa med vid beställning enligt modell 2

(se *Att beställa en resa med färdtjänst*), undantag är barn till färdtjänstberättigad förälder. Medresenären betalar egenavgift likt den färdtjänstberättigade.

Bagage

Du har rätt att vid dina resor medta inhandlade varor för personligt bruk samt dina "normala" hjälpmedel. Övriga varor kan ej medtagas på grund av samordningen.

Husdjur

Har du ledar-, signal- eller servicehund äger du rätt att ta med den vid dina resor. Övriga djur får ej medtagas på grund av allergier hos övriga medresenärer.

Återkallelse av tillstånd

Tillståndet kan återkallas om du sedan tidigare erhållit tillstånd till färdtjänst och gjort dig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av gällande föreskrifter och villkor. (Lag om färdtjänst)

Vid utgång av giltigt tillstånd

Tillstånd till färdtjänst beviljas alltid för begränsad tid (bör inte överstiga två år). Vid utgång av tillståndet ska ny ansökan inkomma. Syftet med detta är att KLT då ges möjlighet till utvärdering och eventuell justering av insatsens innehåll.

Det är du själv som bär ansvaret att kontakta KLT:s handläggare för att erhålla en ny prövning. Vid begäran av den sökande (vid hembesöket) ska påminnelse skickas ut.

Överklagan

Om du ej erhåller rätt till färdtjänst eller annan tilläggstjänst har du möjlighet att överklaga aktuellt beslut hos allmän förvaltningsdomstol. Ansvarig handläggare ska, om du så önskar, vara dig behjälplig.

Att beställa en resa med färdtjänst

Beställning enligt modell 1 eller 2

Du kan beställa en resa enligt två modeller. Möjligheten att beställa en resa styrs av beställningscentralens öppettider (varierar mellan kommunerna).

Modell 1 – Innebär att du beställer din resa dagen innan restillfället.

Modell 2 – Innebär att du har möjlighet att beställa din resa fram till en timme innan restillfället. Att beställa en resa enligt modell 2 genererar en högre egenavgift.

Tider för resa

Du får använda din färdtjänst dygnet runt. Observera att lokala svårigheter kan förekomma på grund av möjligheten att ordna med fordon. Om en resa sker mellan klockan 00.00-06.00 tillkommer nattaxa.

Förskjutning av restider

För att beställningscentralen/lokala entreprenörer ska ha möjlighet att samordna alla resor (kommunalt uppdrag) kan du få åka upp till 30 minuter tidigare än önskat och vänta upp till 30 minuter på hemfärd (i vissa kommuner gäller 60 minuter). Om ditt mål med resan styrs av en tidsbeställning måste du beställa resan dagen innan (modell 1) och meddela beställningscentralen/lokala entreprenörer att du har en tid att passa.

Avbeställning

Om resan inte avbeställts senast 1 timme innan den ska påbörjas debiteras den enskilde en avgift. Avgiften ska följa KPI-index (konsumentprisindex).

▼ REGLER FÖR RIKSFÄRDTJÄNST

Varaktighet

Enligt gällande lagstiftning skall en kommun lämna ersättning för reskostnader för personer som till följd av ett stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. I nu aktuellt regelverk jämföras/tolkas varaktigt med 12 månader.

Användningsområde

Inom Sveriges gränser när ändamålet med resan/resorna är rekreation, fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet.

Ansökan

Ansökan ska vara skriftlig och ska normalt vara KLT tillhanda senast tre veckor innan aktuellt resdatum.

Giltighet

Tillståndet beviljas vanligtvis för enstaka tur-och-returesor. Reser du kontinuerligt mot samma resmål (flera gånger/månad) har du möjlighet att beviljas ett generellt tillstånd (maximerad tid av 1 år).

Tillägg till tillståndet

Ledsagare

Om du har behov av hjälp under själva resan har du rätt till ledsagare.

Medresenär

Om du har beviljats tillstånd till riksfärdtjänst finns möjligheten att resa tillsammans med en medresenär.

Regler kring resande och tillstånd

Förskjutning av önskade avrese- och ankomsttider

Huvudregeln är att för resor på avstånd upp till 20 mil kan tiden för avresa förskjutas inom en halvdag och för längre resor inom en heldag. I samband med helger kan större tidsförskjutning krävas. Avsteg från reglerna kan göras med hänsyn till resenärens funktionshinder och ändamålet med resan.

Uppehåll under resan

Uppehåll under resan medges inte (avsteg enligt ovan kan göras).

Bagage

Vid resa erbjuds du möjlighet att ta med två resväskor. Extra bagage kan medtagas under förutsättning att det finns plats i fordonet. Utöver detta har du rätt att ta med dig nödvändiga handikapphjälpmedel. Hjälpmedel som du inte har behov av under själva resan kan bli sända med till exempel Bussgods.

Husdjur

När du reser med allmänna kommunikationer får husdjur medföras enligt trafikföretagens anvisningar. Reser du med bil eller specialfordon får inte husdjur medtagas (undantag medges för ledar-, signal- eller servicehund).

Gruppresor

Riksfärdtjänst i samband med gruppresor beviljas normalt inte. Är du i behov av särskild ledsagare under själva resan kan ersättning för ledsagarens resekostnad utgå i vissa fall. Detta är gällande gruppresor som sker med chartrat fordon för ett gemensamt ändamål och utan att resan anordnas med vinstintresse.

Överklagan

Om du ej erhåller rätt till riksfärdtjänst, enligt din ansökan, har du möjlighet att överklaga aktuellt beslut hos allmän förvaltningsdomstol. Ansvarig handläggare ska, om du så önskar, vara dig behjälplig.

Att beställa en resa med riksfärdtjänst

Beställning

Beställningen ska göras till Kalmar Läns Beställningscentral i Oskarshamn. Beställ din resa omgående efter att beslutet blivit delgivet. Om du beviljats resa med allmänna kommunikationer kan du på egen hand beställa din resa (utifrån delgivet beslut) för att efter detta sända in biljetterna och erhålla ersättning.

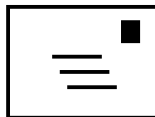
Avbeställning

Avbeställning ska göras senast två dagar innan avresan (gärna tidigare). Om så inte sker riskerar du att bli ersättningsskyldig för resan i sin helhet. Om du bokat på egen hand tar du själv ansvar för avbeställningen (resa med allmänna kommunikationer).

▼ **BESTÄLL ANSÖKNINGSBLANKETT!**

Kalmar Läns Trafik AB

Färdtjänstenheten
Box 54
579 22 Högsby

www.klt.se

klicka på Särskild kollektivtrafik

Färdtjänstenheten

0491-76 12 80

Vardagar 08.00-10.00 (ej helgdagar)

KALMAR LÄNS TRAFIK AB